

BRIEFWISSELING.

TWEEDE INTERNATIONAAL CONGRES VOOR PHYSISCHE THERAPIE,

te Rome van 13 tot 16 October 1907.

Het jaar 1907 zal meer dan 500 congressen kunnen aanwijzen en de geneeskundige congressen daaronder zijn bij tientallen te tellen. Bij zulke gegevens is het een waagstuk nog aandacht te vragen voor een congres, dat reeds eenige weken tot het verleden behoort. Tot geruststelling van uw lezers diene dan ook, dat ik niet het plan heb verslaggeverswerk te verichten en hun een gedetailleerd overzicht van het verhandelde in de vergaderingen te geven.

Vermelding van de hoofdpunten uit dit congrès geeft echter tegelijk een kleinen blik op het tegenwoordige standpunt van de fysieke therapie. Want dat vormt toch zeker wel de grootste waarde van de meeste congressen, dat zij bij benadering aanwijzen, hoe in dit of dat gedeelte der geneeskunst over een of meer bepaalde onderwerpen gedacht wordt. En als zoodanig vormen de congressen mijlpalen op den weg, die de geneeskunst aflegt. Echt wetenschappelijke waarde zal toch geen geneesheer ze toekennen, en de naieve vraag van meer dan één ontwikkelden leek, of het congres voor neurologie, dat Amsterdam in September zag, nu met beslistheid een dam zou opwerpen tegen het voortschrijden van zenuwziekten, toont eenige overschatting der praktische waarde van congresarbeid, waaraan zeker de geneeskundigen niet lijden.

Als wij nagaan wat op de mijlpaal, door dit congres geplaatst, geschreven kan worden, dan komt zeker bovenaan: *de officieele erkenning van het praktisch nut en de wetenschappelijke waarde der fysieke therapie* door zoovele voormannen uit de inwendige geneeskunde.

Het eerste congres, dat in 1905 te Luik plaats vond, was overwegend een specialistencongres geweest; slechts enkele vertegenwoordigers van hen, die de leiding van klinieken voor inwendige ziekten en het onderwijs daarin te geven hadden, waren aanwezig; hier in Rome beheerschten de figuren van BOUCHARD, LANDOUZY, SENATOR, BACHELLI, HUCHARD, GOLDSCHIEDER, ASCOLI, BIANCHI, BRIEGER en anderen de vergaderingen. Door dit congres is de fysieke therapie uit het specialisme getreden in het groote gebied der inwendige geneeskunde.

Verplicht onderwijs voor aanstaande artsen in de fysieke therapie, op de slotvergadering van het congres op voorstel van prof. CASCIANI aangenomen, zal zeker nog zeer langen tijd aan vele universiteiten tot de vrome wenschen behooren. Maar de kansen om daartoe in afzienbaren tijd te geraken zijn even stellig door dit congres sterk verhoogd, nu zoovele vertegenwoordigers (ook officieele) van verschillende geneeskundige faculteiten hieraan door hun stem en hun uitspraken kracht hebben bijgezet.

Een tweede, zeer belangrijk punt van dit congres, dat veel meer de kern van de fysieke therapie zelf raakt, laat zich in zijn beteekenis misschien het best kennen door een vermelding van de conclusies uit het officieele rapport van prof. GOLDSCHIEDER.

1. „Les influences physiques sont des moyens hygiéniques. Elles servent à la conservation de la santé et à la prophylaxie contre les maladies”.

2. „Cet effet dépend de ce qu'elles augmentent les forces de l'organisme, font disparaître les dérangements de son fonctionnement et se conforment aux conditions de vie modifiées”.

3. „Les forces régulatrices de l'organisme sont d'une importance essentielle pour la guérison des maladies; et ces forces régulatrices se manifestent dans les actions vitales réactives qui défendent l'organisme contre les agents nuisibles et les détruisent, ou ou encore qui réparent les dérangements causés par ces derniers. Et comme les moyens physiques exercent et augmentent ces forces régulatrices, ils forment une importante et indispensable de la thérapeutique”.

4. „Les moyens physiques exercent une influence sur le procédé de développement anatomique et pathologique, pendant qu'ils agissent sur les fonctions vitales nutritives et formatives”.

Een kleine kantteekening zij mij toegestaan. Het praktische nut van verschillende physische therapeutische middelen zal tegenwoordig vrijwel door geen enkelen arts meer bestreden worden. PRIESNITZ'verband, faradisatie, heeteluchtbehandeling, vochtige inpakkingen, massage zijn in de huispraktijk vrij gewone hulpmiddelen. Duizendvoudig herhaald en van haar praktisch nut overtuigd doen zij den geneesheer toch nog allerminst physisch — therapeutisch denken — d. w. z. ten eerste, alle agentiën der physische therapie van uit een gezichtspunt bezien en de beteekenis van het physiologisch begrip: prikkel en vooral van de methodisch herhaalden en juist gedoseerden prikkel n. l. oefening, op pathologische processen op haar volle waarde leeren schatten en in de dagelijksche praktijk leeren aanwenden; en ten tweede den grooten invloed van verbetering van den algemeenen toestand, constitutie-anomaliën, enz. op locale ziekteprocessen erkennen en in de praktijk daarmee ten volle rekening houden.

De stellingen van GOLDSCHIEDER wijzen op een zich langzaam wijzigend inzicht in de behandeling van verschillende ziekteprocessen. Tien jaar geleden zou zeker gsen lid van een geneeskundige faculteit uit Duitschland deze woorden gesproken hebben. In de hoop spoedig in de gelegenheid te zijn deze essentiele punten nader uit te werken, mag ik hiermee volstaan om over te gaan tot enkele grepen uit interressante debatten.

De behandeling van arteriosclerose was voor de Fransche geneeskundigen, die in groote getale op het congres aanwezig waren (men deelde mij mede, dat ongeveer 300 uit Frankrijk ingeschreven hadden), het sein om opnieuw een strijd te beginnen, die aan heftigheid zeker allerminst te wenschen overliet. Stellig droeg hiertoe bij de uitspraak, eenige maanden geleden door een commissie uit de Académie der medecine gedaan over het gebrek aan nuttig effect voor den patiënt bij de behandeling met stroomen van D'ARSONVAL.

Ziehier enkele conclusies uit het rapport van „le cher maître HUCHARD” die zoo'n onbetwiste autoriteit op dit gebied heeft, en wiens optreden onder de kemphanen zoo'n interressante psychologische studie bood:

„Les cardiopathies artérielles commencent par l'intoxication; elles continuent par l'intoxication; elles finissent par l'intoxication.”

„L'abus des médicaments (iodure, digitale, etc.) doit être dénoncé dans le

traitement des cardiopathies. L'iode est inutile et nuisible surtout à la première période. La digitale même est inutile et surtout nuisible contre certains symptômes irréductibles, comme l'arythmie, sorte de boiterie irrémédiable du cœur. Contre les accidents toxiques la médication rénale et antotoxique par le régime alimentaire, l'hygiène, l'emploi des agents physiques et des eaux minérales remplissent les principales indications thérapeutiques. Mais le traitement par l'électricité et par les courants de haute fréquence n'a que valeur d'une médication symptomatique et nullement curative de l'artériosclérose. L'intoxication étant la cause principale de l'hypertension artérielle, on ne peut diminuer celle-ci d'un façon sérieuse et surtout permanente qu'en combattant toujours l'intoxication par le régime alimentaire".

De uitspraak van BOUCHARD, dat er een niet te miskennen wisselwerking bestaat tusschen vele huiduitslagen en constitutieveranderingen, waardoor fysieke therapie als soeverein middel ter verbetering van den algemeenen toestand dan ook vaak zijn nuttig effect toont, was ook daarom interessant, omdat hij ons meedeelde, dat een tientallen jarenlange ervaring hem dit aan eigen lichaam gedemonstreerd had.

De waarde van de conclusies, getrokken uit verschillende bloedsdrukmetingen, werden zoowel om de dikwijls gebrekkige methoden als om het groote aantal nog niet bekende factoren, die hierbij een rol kunnen spelen aan critiek onderworpen. Het waren vooral verschillende Parijsche geneeskundigen, die zich in het debat mengden, dat op een gegeven oogenblik, toen het tooverwoord „arteriosclérose" op nieuw de oogen deed schitteren, door den voorzitter werd afgebroken.

Dat klimaat-invoeden bij de sanatoriumbehandeling van tuberculeuse patiënten een invloed heeft, die de laatste jaren onderschat is, was de uitspraak van een debat, dat in hoofdzaak door Duitsche geneesheeren gevoerd werd en gedeeltelijk een gevolg was van het interessante rapport, dat onze landgenoot, collega FRANCKEN uit Menton hield over: „L'action générale physiologique et thérapeutique des différents facteurs du climat d'altitude et du climat marin".

Enkele fraaie genezingen van lupus, beentuberculose, huidcarcinoom, behandeld met radium, FINSSEN-licht of RÖNTGEN-stralen werden gedemonstreerd of aan de ex-patiënten zelf, of door welgeslaagde photo's.

Prof. GAUTIER uit Parijs, die in tegenstelling met de gangbare meening de oorsprong der bronwateren niet zoekt in het regen- of zeewater, maar naar aanleiding van zijn onderzoekingen en theoretische overwegingen tot de conclusie komt dat: „l'eau thermale est de l'eau native, de l'eau de nouvelle formation", gefabriceerd op tientallen duizende meters onder de aardkorst, kreeg gelegenheid hierover een afzonderlijke voordracht van een uur lengte te mogen houden, wat in afwijking was van het reglement van orde, dat aan elken rapporteur slechts 10 minuten gaf, terwijl een gedrukt verslag te voren was rondgedeeld. In deze, overigens interessante voordracht was alles, dat wees op fysieke therapie of zelfs maar op geneeskunst, zorgvuldig vermeden.

Maar nu genoeg grepen uit de meer dan 100 officieele rapporten en de honderde mededeelingen, die ingezonden waren. Het werkprogramma was terk overladen, wat nu juist niet van het feestprogramma gezegd kon worden.

Er rest mij nog mededeeling te doen van een lichaam, dat zeker ook voor andere geneeskundige congressen groot nut kan opleveren, nl. het permanente comité tot voorbereiding van internationale congressen voor fysieke therapie. In dit lichaam brengt elke natie één stem uit; de leden worden gekozen door de gemeenschappelijke leden van het comité, uit een voordracht door elke natie opgemaakt. Dit comité stelt vast de plaats van samenkomst van het volgend congres (in dit geval is uit een invitatie van Berlijn en Parijs de laatste stad gekozen 1910), benoemt de voorzitter voor het volgende congres (LANDOUZY) en stelt het reglement van orde op.

Dit zijn enkele van haar functies. Ieder, die met regeling van internationale congressen iets te maken heeft gehad, zal toestemmen, dat op deze wijze vele moeilijkheden bij de regeling vermeden kunnen worden, die voortkomen uit willekeur van het nationale comité; nationale en niet het minst persoonlijke gevoeligheden!

Als esperanto blijkt een wereldtaal te zijn, geschikt ook voor geneeskundige congressen, dan kan in de toekomst misschien een internationaal geneeskundig congres de plaats zijn van een iets diepere en betere gedachte-wisseling dan tot nu toe meestal het geval is.

Amsterdam, November 1907.

J. VAN BREEMEN.

BEROEPSBELANGEN.

GEEN HERZIENING DER VERZEKERINGSWETTEN IN DUITSCHLAND. Officieus verneemt de *Deutsche med. Wochenschr.*, dat de verzekeringswetten in deze zitting van den Rijksdag niet zullen worden herzien. Doch mocht ook de Rijksdag ze in een volgende zitting behandeling nemen, dan is de kans, dat men den „Kurirzwang” zal invoeren zeer verminderd door een uitspraak van het Reichsgericht, vermeld in de *Allg. med. Centralz.*, waarin deze zinsnede voorkomt: „Die Berufe des Arztes und des Rechtsanwaltes müssen frei sein kraft der ihnen innewohnenden sittlichen Würde und im öffentlichen Interesse. Es verletzt das öffentliche Interesse unmittelbar, wenn für die Ausübung dieser Berufe *private Monopole* irgend welcher Art geschaffen und diese der Allgemeinheit gewidmeten Functionen in privatem Interesse und zu privatem Nutzen irgend gehemmt und gebunden werden”.

ZIEKENFONDSEN VOOR DEN MIDDENSTAND. — Teneinde het voortwoekeren van de ziekenfondsen voor den middenstand te stuiten, heeft de „Fünfezhnerausschusz” voor de beroepsbelangen te Berlijn voor twee jaren door alle collega's een stuk doen onderteekenen, waarin werd verklaard, dat men tot nieuw op te richten vereenigingen van dien aard niet zou toetreden. Reeds bestaande verbintenissen werden in het belang der betrokkenen voor geoorloofd verklaard. Doch de maatregel kon niet beletten, dat de bestaande ziekenfondsen nieuwe leden kregen, noch dat ontstaande geneeskundige vacaturen werden aangevuld.

Daar het bestrijden dezer toestanden het belang van collega's niet kon schaden, heeft de Fünfezhnerausschusz nu de verklaring der geneeskundige vereenigingen uitgelokt, dat het aannemen van een betrekking bij een der